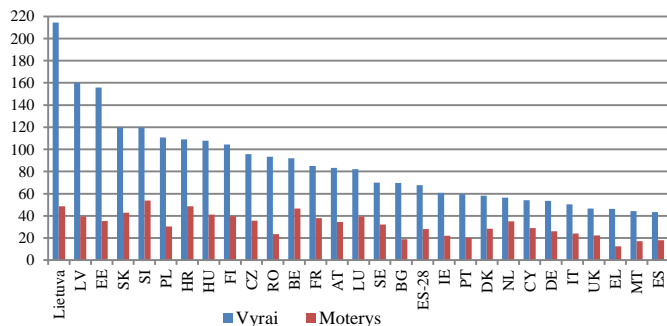
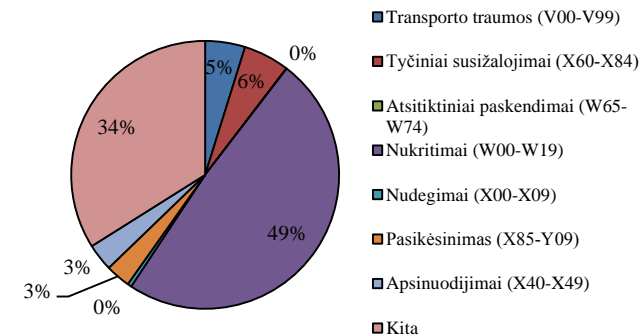

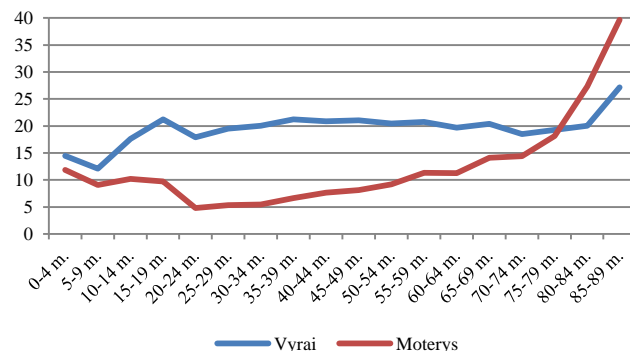
TRAUMATIZMO SITUACIJA

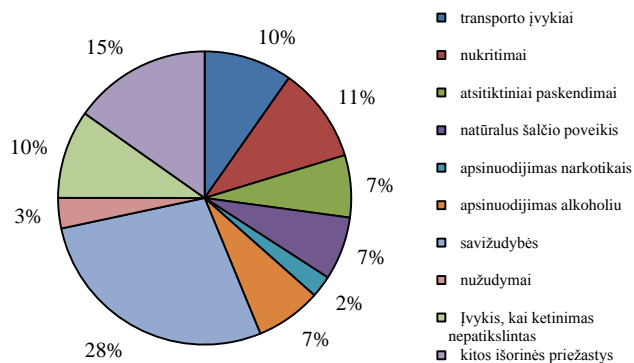
Standartizuotas mirtingumo nuo išorinių priežasčių rodiklis Europos šalyse 2012 m. (Lietuvos duomenys už 2014 m.)

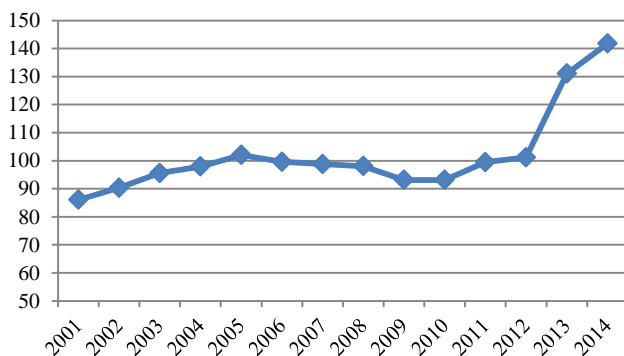
Pacientų, gydytų stacionare dėl sužalojimų ir apsinuodijimų, struktūra pagal traumos priežastį 2014 m.

Stacionaro ligonių, gydytų dėl sužalojimų ir apsinuodijimų, skaičius 1000 gyventojų pagal amžių ir lytį 2014 m.

Mirties nuo išorinių priežasčių atvejų struktūra 2014 m.

Asmenų, kuriems užregistruota bent viena trauma ar apsinuodijimas, skaičius 1000 gyventojų 2001-2014 m.

TRAUMŲ STATISTIKA

Lietuvoje traumos aplinkybės stacionare pradėtos koduoti tik nuo 2009 m., pilnas 4 kodų traumų kodavimas pradėtas naudoti tik nuo 2011 m. birželio 1 d., įvedus TLK-10-AM (Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos dešimtos redakcijos Australijos modifikacija). Stacionarų priėmimo-skubios pagalbos skyrių ambulatoriniams ligoniams traumas pradėtos registruoti tik 2013 m., dėl to smarkiai išaugo traumų ir apsinuodijimų skaičius. Tačiau traumų kodavimo kokybė vis dar kelia problemų: dažnai traumas koduojamos nepilnai, naudojami kodai: "nepatikslinga", "kita".

PROJEKTAS

„TRAUMŲ IR NELAIMINGŲ
ATSITIKIMŲ STEBĖSENOS
SISTEMOS SUKŪRIMAS“

2011-2015 m.

TRAUMŲ GALIME IŠVENGTI!

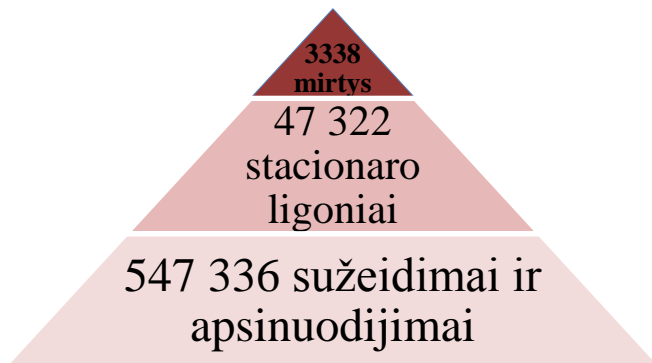
Platesnę informaciją apie projekto rezultatus galite rasti adresu www.hi.lt

TRUMPAI APIE PROJEKTĄ

Higienos institutas vykdo projektą „Traumų ir nelaimingų atsitikimų stebėsenos sistemos sukūrimas“, įgyvendinant 2007-2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 4 prioriteto „Administracinių gebėjimų stiprinimas ir viešojo administravimo efektyvumo didinimas“ įgyvendinimo priemonės VP1-4.3-VRM-02-V „Viešųjų politikų reformų skatinimas“ (SMFIS numeris VP1-4.3-VRM-02-V-05-006).

Traumų ir nelaimingų atsitikimų stebėsenos sistemos tikslas – prisidėti prie traumatizmo mažinimo Lietuvoje, sukuriant traumų ir nelaimingų atsitikimų stebėsenos informacinę sistemą, kurioje bus kaupiami įvairiuose šaltiniuose esantys duomenys apie traumų atvejus. Remiantis šiais duomenimis bus galima pagrįsti politikos prioritetus, planuoti ir vykdyti tinkamas traumatizmo prevencijos priemones, įvertinti jų rezultatus ir poveikį, vertinti traumų sąlygotus ekonominius nuostolius.

Kasmet Lietuvos sveikatos priežiūros įstaigose užregistruojama virš pusės milijono traumų ir apsinuodijimų, apie 50 tūkst. ligonių gydoma stacionaruose. Lietuvos gyventojų mirtingumas dėl išorinių priežasčių mirtingumo struktūroje yra trečioje vietoje. Dėl šių priežasčių Lietuva kasmet netenka daugiau kaip 3 tūkst. gyventojų: daugiau kaip du trečdaliai mirusiųjų – darbingo amžiaus žmonės.

Traumų ir apsinuodijimų piramidė Lietuvoje 2014 m.

PROJEKTO REZULTATAI

Parengtos ataskaitos:

- Teisinės bazės analizė;
- Duomenų šaltinių identifikavimo, jų turinio bei informacijos srautų analizė;
- Svarbiausiuose duomenų šaltiniuose esančių duomenų, susijusių su būsimos stebėsenos sistemos veikla, kokybės įvertinimas;
- Siekiamų rinkti duomenų nustatymas ir jų gavimo galimybių analizė;
- Užsienio šalių gerosios patirties traumų ir nelaimingų atsitikimų stebėsenos srityje analizė;
- Traumų ir nelaimingų atsitikimų stebėsenos sistemos modelis;
- Duomenų apie traumas ir nelaimingus atsitikimus šaltinių sąrašas.

Sukurtas teisinis pagrindas Traumų ir nelaimingų atsitikimų stebėsenos informacinės sistemos kūrimui:

- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymas Nr. V-153 „Dėl Traumų ir nelaimingų atsitikimų stebėsenos tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. liepos 9 d. įsakymas Nr. V-776 „Dėl Traumų ir nelaimingų atsitikimų stebėsenos informacinės sistemos nuostatų ir duomenų saugos nuostatų patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos įstatymo Nr. IX-886 2, 26 straipsnių pakeitimo ir 30 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas Nr. XII-1924 (įsigalioja nuo 2016 m. sausio 1 d.).

Sukurta Traumų ir nelaimingų atsitikimų stebėsenos informacinės sistemos ir Sveikatos statistikos duomenų portalo programinė įranga.

TRAUMŲ IR NELAIMINGŲ ATSTITIKIMŲ STEBĖSENOS INFORMACINĖ SISTEMA (TNAS IS)

TNAS IS duomenų šaltiniai:

TNAS IS gaus nuasmenintus duomenis apie traumas ir nelaimingus atsitikimus iš dabar veikiančių 5 duomenų šaltinių:

- Valstybinės ligonių kasos (VLK) Privalomojo sveikatos draudimo fondo informacinės sistemos – informacija apie suteiktas stacionarines ir ambulatorines paslaugas dėl traumų ir apsinuodijimų;
- Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos (NDNT) – neįgalumas dėl traumų ir apsinuodijimų;
- Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos (SODRA) – laikino nedarbingumo dėl traumų ir apsinuodijimų atvejai;
- Mirties atvejų ir jų priežasčių registro – mirties nuo traumų ir apsinuodijimų atvejai;
- Greitosios medicinos pagalbos informacinės sistemos (kai bus įteisinta).

Remiantis TNAS IS duomenimis, bus atliekama analizė, kuria remiantis bus galima tiek planuoti, tiek ir vertinti traumatizmo prevencijos priemonių rezultatus ir poveikį, ekonominius nuostolius valstybei.

TNAS IS Sveikatos statistikos duomenų portalas leis išoriniams vartotojams įvairiais pjūviais analizuoti apdorotus sistemos duomenis.

Sveikatos statistinių duomenų portalas:

<http://stat.hi.lt>